

מילין יקירין וחיידושים נפלאים מלוקט
מדברות קדשו ותורתו של
רבי דוד חי אביחצירא שליט"א

מִי־הֵתָא

תֵּתָא

חֵדְתָא דְאִוְרֵיִתָא
יְסוּד חֲדָשׁ וְנִפְלֵא עַל הַפְּרָשָׁה

תכלית כל הצער לעורר את האדם לתשובה

לתקן, ולכן אמרו חז"ל יפשפש במעשיו, שיתבונן ויבדוק עצמו מה מבקשים לעורר אותו מן השמים, ואם אינו מוצא מה לתקן יתלה בביטול תורה, וזה שייך אצל כל אדם.

חיזוק האמונה בקריאת שמע

ובאמת עיקר עבודת האמונה היא להאמין בה' גם כשאין הנהגתו ניכרת לעין האדם, כי בשעה שחיי האדם מתנהלים על מי מנוחות אין בכך כל רבותא, אבל אמונת האדם נבחנת בשעה שהנהגתו נסתרת ונדמה לאדם כביכול העלים ה' את עיניו ממנו, ועבודת האמונה היא להתגבר על מראה העינים ולהיאחז באמונה מוחלטת בלי פקפוק. וזהו הרמז במנהגם של ישראל לעצום עינים בקריאת פסוק ראשון של 'שמע ישראל', והוא רמז לאדם לאטום עיניו מהביט סביבו ולא להתפעל מכל הנראה לעיניו, ולקבל על עצמו מלכות שמים באמונה שלמה, ואדרבה זהו עיקר עבודת היהודי שלא לתור אחר חקירות ודרישות, אלא לעצום את עיניו ולהתגבר באמונה פשוטה בלי שום הרהור, כי המאמין מתוך החקירה עלול לבוא לידי ספיקות באמונתו, אבל מי שאינו מחפש להבין בכוחו להתגבר על כל המכשולות והספקות.

כל הניסיונות הם לפי כוחות האדם

יהודי בימי חייו בעולם הזה עובר קשיים, וצריך תמיד לזכור שכל הניסיונות מותאמים לפי כוחותיו להתמודד עמם, ואם מן השמים הזמינו לפניו ניסיון

וְיָדַעְתָּ עִם לְבָבְךָ כִּי כָאֲשֶׁר יִיָּסֵר אִישׁ אֶת בְּנוֹ ה' אֶלְקֵיךָ מִיִּסְרוֹךְ (ח.ה). יסוד גדול בעבודתו ה' לדעת כי כל הקורה עמו הוא בהנהגתו ה' ובהשגחה פרטית, ועל אמונה זו אמרו חז"ל (מכות כד.) בא חבקוק והעמידן על אחת 'צדיק באמונתו יחיה' (חבקוק ב ד), לדעת ולהאמין שהקב"ה מנהיג אותנו על כל צעד ושעל, וכשרואה האדם איזה שינוי המתרחש אצלו יתן דעתו שבודאי מן השמים רוצים לעורר אותו להיטיב מעשיו, וכמו שאמרו חז"ל (ערכין טז:) שאפילו אם הושיט ידו לכיסו ועלה בידו מטבע אחר ממה שביקש גם זה בכלל יסורים, ובודאי אין הכוונה שבצער מועט זה יתכפרו לו עוונותיו, אלא שכל כך תהיה חזקה בקרבו האמונה שמן השמים ביקשו לעורר אותו לתשובה, ופשפש במעשיו לתקן מעשיו ובכך יזכה לתשובה ולכפרה, כי זה התכלית של היסורים לבוא על ידיהם לתשובה ומעשים טובים, וכיון ששב ביסורים אלו אין צריך עוד יסורים.

אפילו יסורים מועטים תכליתם לעורר האדם

והנה אמרו חז"ל (ברכות ה.) אם רואה אדם שיסורין באין עליו יפשפש במעשיו, ואם פישפש ולא מצא יתלה בביטול תורה, והיסורים האמורים כאן הם יסורים קטנים כמו מי שעלתה בידו מטבע אחרת ממה שביקש, כי על יסורים גדולים לא נכון לומר 'רואה שיסורים באים', כי הוא מרגיש בהם בכל גופו, אלא הכוונה ליסורים קלים כנ"ל, ויסורים כאלו אינם ממין חטאיו של אדם, וקשה לדעת איזה חטא עליו

לו שהוא נידון עם הצדיקים, ואף שאינו מוצא בעצמו שום סיבה לחשוב עצמו כצדיק, אבל הרי 'האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב' (שמואל א' טז ז), ובודאי לפניו יתברך גלוי וידוע דברים שבהם הוא בבחינת צדיק, ומחמת כן הוא נידון במידת הצדיקים.

כל אדם יש לו שליחות ותכלית מיוחדת בעולם

וגם אם נדמה לאדם שהנהגת ה' עמו איננה כדרך שהוא מנהיג את שאר מכריו, אל יתרעם ליבו בקרבו במה נשתנה משאר בני אדם ומדוע אינו זוכה לראות אושר בחייו, כי כל אדם נשלח לעולם הזה עם משימה יחודית עבורו, ואין שני בני אדם ששליחותם דומה זו לזו, ולכן אי אפשר לבקש שיהיו קורות חייו דומים לשל אחרים, ומשל למה הדבר דומה, לאדם הנוסע בתחבורה ציבורית וכל הנוסעים עולים יחד בתחנה המרכזית אבל כל אחד מהם פניו מועדות לתחנה אחרת, ויש המאריכים נסיעתם ויש המגיעים ליעדם במהירות, והרי אין שום הגיון לבקש להשוות את תנאי הנסיעה של כל הנוסעים, אלא כל אחד זקוק לנסיעה המתאימה עבורו לפי תכלית נסיעתו, וכך גם כל חיי האדם בעולם הזה מתוכננים לפי שליחותו בעולם, וכל מאורעותיו מכוונים למטרה זו שיזכה להשלים תפקידו בעולם, ועל כן יקבל באהבה את כל מה שיזמין הבורא בעבורו כדי להיטיבו באחריתו.

מסוים, הרי זה בגלל שבדקו וראו שיש ביכולתו לעמוד בניסיון ולהתגבר עליו, וכמו שרגילים לפרש את הפסוק (תהלים קמז טז) 'הנותן שלג כצמר כפור כאפר יפזר', בימות החורף הקרים כולם זקוקים לצמר כדי להתחמם בהם וכן לעצים כדי להבעיר בהם את התנור עד שייעשו אפר, וכשמגיע החורף צריך לזכור שהקב"ה נותן את ימי הקור רק לפי ערך כוח הבריות להתמודד איתו, ואין השלג יורד אלא כפי מידת הצמר שיש לבני אדם כדי להתחמם בו, וכן הכפור אינו שורר בעולם אלא כפי העצים והאפר בתנור, וכך יתחזק באמונה תמימה שיש בכוחו לעמוד בכל ניסיון שיביא עליו הבורא יתברך.

חיזוק גדול לבעל יסורים

חיזוק גדול יכול כל אדם למצוא לעצמו בשעה שיסורים באים עליו, כי הקב"ה מדקדק עם הקרובים אליו אפילו כחוט השערה, והרי עיקר הבריאה היתה באופן שתתנהג על פי מידת הדין, ורק מפני שראה הקב"ה שאין העולם יכול להתקיים במידת הדין על כן שיתף עמו גם מידת הרחמים, אמנם בודאי מחשבתו של הקב"ה לא היתה לחינם אלא נתקיימה אצל הצדיקים שהנהגתם היא במידת הדין, ואם רואה אדם שמידת הדין מתוחה כנגדו ידע בנפשו שגם הוא בכלל הצדיקים הקרובים לפני ה', ויחזק עצמו בכך שמן השמים מראים

מִילְתָא דְפְּלִיאָה

בדין שמים האדם נחשב כצדיק לפי ערך סביבתו

בְּרוּךְ תְּהִיָּה מִפְּלֵ הָעַמִּים (ז, יד). מחסדי ה' עם בני ישראל עם קרובו, שכאשר דן את האדם אינו דן אותו על פי מעשיו כי במה נחשב הוא, אלא דן אותו כפי ערך האנשים אשר על פני האדמה, ובזה יחשב לצדיק כנגדם, באם שאר האנשים הם רשעים לנגדו ואילו הוא לצדיק יחשב. כן גם בכלל ישראל הקב"ה דן את בני ישראל לפי ערך רשעות העמים, ובזה יצאו ישראל זכאים בדינם, וזהו שכתוב ברוך תהיה מכל העמים, שהברכה היא שה' דן את עם ישראל לערך העמים אשר סביבותיהם. כדבר הזה נרמז במה שדרשו חז"ל (ב"ר נ יא) בפסוק (מלכים א' יז יח) 'ותאמר אל אליהו וגו' באת אלי להזכיר עוני', שאמרה האשה הצרפתית לאליהו, קודם שבאת אלי היה הקב"ה שוקל מעשי כנגד בני מקומי והייתי כשירה בעיניו, אבל עכשיו כנגדך אני חשובה למאומה. ובזה פירש הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב ע"ה בעל הקדושת לוי הנאמר בתפילת כהן גדול 'שלא יצטרכו ישראל זה לזה ולא לעם אחר', שהרשע מישראל שאין מי להעריך כנגדו מישראל, יצטרכו להביא מן הגוים כדי להעריכו כנגדם ולזכותו בדין, כי בודאי הפחות מישראל חשוב יותר מן הגדול שבאומות, ועל זה אנו מבקשים שלא יצטרכו להעריך את מעשינו כנגד אחרים, אלא שנזכה בזכות מעשינו הטובים.

ברזא דאח"ד

רמזים נפלאים על סדר הפרשה

ע"י הברכות מתדבקים ישראל בה' במשך כל היום - ומעלת סגולת ברכת המזון בשמחה -

קודם עשיית מצוה 'אשר קדשנו במצוותיו', והקשה, הוי ליה למימר 'אשר קדשנו במצוה', הלא על כל ברכה מברך בנפרד. אלא, שאמרו בתיקוני הזוהר (תקון י' כה:): 'אורייתא בלא דחילו ורחימו לא פרכת לעילא', שבכל מצוה יש לצרף יראה ואהבה, ועל כן מברכים 'במצוותיו' כי לכל מצוה נלווים גם יראה ואהבה.

תיקנו לומר קודם ברכת המזון אברכה את בכל עת לעורר את האדם ליראה ואהבה

בהקדמה זו נבין שתיקנו לומר קודם ברכת המזון פסוק 'אברכה את ה' בכל עת', להזכיר לאדם בבואו לקיים מצוה רבה כזו שישכיל כי בברכות שמוציא מפיו תלויים כל העולמות, שזה עיקר גדול ויסודי בעבודתו יתברך, שהאדם יכול בדיבורו לחבר את כל העולמות העליונים, והוא הדבר הנרמז בראשי התיבות 'אברכה את ה' בכל עת' - אבי"ע, כי כשאדם יודע עד כמה כל העולמות תלויים במעשיו ובמוצא פיו מתמלא יראה גדולה עד מאוד, נמצא אפוא כי בפסוק זה נכללת היראה - הדחילו הנדרשת כדי להעלות מצותו למעלה.

ומאידך, כאשר אדם יודע עד היכן מעשיו מגיעים, מתמלא לבו בשמחה עצומה על שזוכה לכך, וכמו שאמר דוד המלך ע"ה 'עבדו את ה' בשמחה' - ראשי תיבות 'אבי"ע', כי כשאדם יודע שכלל עולמות אבי"ע תלויים בעבודתו, עובד הוא את ה' באהבה רבה עד כלות הנפש ובשמחה

וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ (ח י). דרש מו"ר זקני האביר יעקב ע"ה בספרו שערי תשובה (אות י"ט) במה שאמרה תורה (לעיל ד ד) 'ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום', דההתדבקות הזוהר הוא על ידי הברכות, שהברכות שייכים בכל עת, ועל ידי כן נמצאים ישראל מתדבקים בכל היום בהקדוש ברוך הוא, בין בזמן התפילה, בין בעסק התורה, בין בשעה שאינה זמן התפילה, בין בשעה שאין עוסקים בתורה, שהרי הברכות מצויים בכל היום, נמצא על ידי הברכות מתדבקים ישראל בהקדוש ברוך הוא כל היום, וזהו 'ואתם הדבקים בה' אלקיכם'. ואמר להם, במה אתם מתדבקים בהקדוש ברוך הוא, הוא על ידי הברכות, וזהו 'חיים כולכם היום', 'חיים כלכם היום' גימטריא 'זה ברכה', דהיינו על ידי הברכות שאתם מברכים כל היום אתם מתדבקים בהקדוש ברוך הוא ו'חיים כולכם היום'.

ועל זה אמר דוד המלך ע"ה (תהלים לד ב) 'אברכה את ה' בכל עת תמיד תהילתו בפ', דהיינו על ידי ש'אברכה את ה' בכל עת', על ידי זה נמצא תמיד 'תהילתו בפ' דהיינו כל היום הרי אני מתדבק בו. והוסיף עוד, כי בתיבות 'את ה' בכל עת' נרמז ראשי תיבות 'אבי"ע' שהם ד' העולמות 'א'צילות ב'ריאה י'צירה ע'שיה', שעל ידי הברכות מתייחדים כל העולמות.

יראה ואהבה - ההכנה למצוה

ההכנה הנדרשת קודם עשיית המצוות, היא כפי שאמר בעל אור לשמים מאפטא ע"ה בשם הרב הגדול רבי שמעון אודרברגר ע"ה שלפיכך אומרים

המשך בעמוד הבא

א. ראה בן איש חי (שלח טו): צריך להזהר שלא להפסיק בין מים אחרונים לברכת המזון אפילו בדברי תורה, ורק פסוקים אלו יאמר אותם אחר מים האחרונים קודם ברכת המזון, והם מזמור 'אלקים יחננו ויברכנו' כולו, וטוב לצייר במחשבתו בצורת המנורה, ואחריו יאמר פסוק 'אברכה את ה' בכל עת' וגו', ויכוין לגרש הסטרא אחרא העומדת על השלחן, ואחריו פסוק 'סוף דבר הכל נשמע' וגו', ופסוק 'תהילת ה' ידבר פי' וגו', ופסוק 'אנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה', ואחר כך 'ידבר אלי זה השולחן אשר לפני ה', ויכוין סופי תיבות 'זה השלחן אשר נה"ר, ויברך ברכת המזון בעינים סגורות כתפילת העמידה, וישים יד שמאל כנגד החזה, ויד ימין על יד שמאל, ויברך בכוונה, דהסטרא אחרא עומד שם לקטרג עליו, אם לא יברך בכוונה.

גדולה ועצומה. וזה עיקר עבודתו של דוד מלך ישראל ע"ה לפעול במעשיו המשכת שפע העולמות העליונים לעולם העשייה שהיא מידת המלכות, ורמוז הדבר בשמו כי 'מלכות שמים' גימטריא 'דויד' במילוי י' (מחשוף הלבן לך לך ד"ה ומלכי), שכל ימיו עסק בזה והיא מידתו. ועל כן הוא שאמר 'אברכה את ה' בכל עת', וכן 'עבדו את ה' בשמחה', שבראשי תיבותיהם 'אבי"ע' רמוזים תכלית עבודתו. ולכן תיקנו עוד לומר 'זה השולחן אשר לפני ה'" ולכוון באמירת 'זה השולחן אשר' שהם סופי תיבות נה"ר. והוא אשר דיברנו, שבברכת המזון פועל האדם להמשיך השפעות מכל העולמות העליונים, שעל זה רומז נה"ר שהוא סוד ההשפעות הנמשכות משמים לכל העולמות (זוהר בראשית כו. ועוד). וכשיודע זאת מתמלא יראה ואהבה.

כשמברך ברכת המזון בשמחה - מחבר העולמות ביתר שאת

כשיראה האדם כזאת, כל ההסתכלות שלו משתנה, הוא רואה עולם גבוה ומרומם יותר, הוא מבין עד כמה מעשיו נוגעים ומשפיעים לעולם. ומי פתי לא יתמלא שמחה וחדוה בעת שזוכה לברך ברכת המזון, ואין צורך לומר שברכת המזון שלו תהיה בכוונת הלב ביראה ואהבה, שכן יודע ומאמין מה רבה השפעתה בכל העולמות. ומלבד שזוכה לחבר את כל העולמות, כשיברך בשמחה נוסף עליו מעלה שמחבר את כל העולמות ביתר שאת, שכן 'עבדו את ה' בשמחה' ראשי תיבות אבי"ע.

[בזוהר (ויקהל ריח). הפליגו בשבחו של המברך בשמחה, וכך אמרו שם: מאן דמברך לקודשא בריך הוא מגו שבעא בעי לכוונא לביה ולשוואה רעותיה בחדוה ולא ישתכח עציב אלא דיברך בחדוה ברזא דא וכו', וכמה דאיהו מברך בחדוה ובעינא טבא הכי יהבין ליה בחדוה ובעינא טבא, ובגין כך לא ישתכח עציב כלל אלא בחדוה. ובזוהר חדש (רות מח:): אמרו: ומאן דמברך ברכת המזון חדי לעילא וחדדי לתתא, ואצטריך לברך בחדוה

ההודאה הגדולה ביותר שיש לנו להודות - על שזוכים במעשינו להמליך עלינו את הקב"ה

ועל זה אנו משבחים ואומרים בברכת המזון 'ועל הכל ה' אלקינו אנחנו מודים לך' וכפי שביאר זאת הרה"ק רבי ברוך ממעז'בוז' ע"ה נכדו חביבו של מרן הבעל שם טוב הקדוש ע"ה, שלכאורה הם כפל הדברים, הרי כבר אמרנו נודה לך על וכו' ארץ חמדה ורחבה, כבר הודינו על יציאת מצרים על התורה וארץ ישראל, מהו הדבר שחוזרים ואומרים 'ועל הכל אנחנו מודים'. אלא שמתחילה אנחנו מודים לה' על הטובות שעשה לאבותינו ולנו, שהנחילנו ארץ חמדה טובה, ושארי הטובות שהוציאנו מארץ מצרים וכו'. אך אחר כך מוסיפים ואומרים 'ועל הכל', כלומר גדולה שבטובות שעשית לנו שאתה ה' אלקינו, על זה אנחנו מודים לך ביותר. ואף לדידן ייאמר, כי נותנים אנחנו הודאה ושבח על כי זוכים אנו במעשינו להמליך את הבורא בכל העולמות בבחינת ה' אלקינו, ופועלים במעשינו שיתגלה מלכות שמים וידעו כל באי עולם כי ה' הוא האלקים.

זהירות יתירה מטכנולוגיה אסורה

לכל דור יש מצוה מיוחדת שהיא תיקונו של הדור

וְלֹא תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל בֵּיתְךָ וְהָיִיתָ חָרֵם כְּמָהוּ שֶׁקָּץ תִּשְׁקָצְנוּ וְתַעֲבֹב וְתִתְעַבְבוּ כִּי חָרֵם הוּא (ז כו). בספרים הקדושים מובא, כי אמנם כל אחד מישראל נצטווה לקיים כל המצוות, אך לכל אחד יש מצוה אחת שבעבורה נשלח הוא לעולם כדי להשלים את עשייתה שחיסר בגלגולים קודמים, ובה צריך לתת כוחותיו ומרצו ביתר שאת. ואף כי חייב אדם לקיים את כל תרי"ג המצוות, במצוה זו צריך להיזהר ביותר וכך תוכל להיתקן. הוא הדבר שמצינו בגמרא (שבת קיח:) שהיו האמוראים מעידים על עצמם שהיו זהירים כל אחד במצוה מסוימת, כאמרם 'אבוך במה זהיר טפ'.

כך גם בהקשר לכלל ישראל, כי לכל דור יש מצוה מיוחדת שבשלה נשלחו אנשי הדור לעולם כדי לתקנה ולהשלים עשייתה. וכפי האמור **בנועם אלימלך** (נח ד"ה א"י בדורותיו): דהנה בכל דור ודור יש שורש לתקן מצוה מיוחדת יותר משאר מצוות. למשל בדור הזה יש שורש לתקן מצות ציצית יותר משאר מצוות. וכדומה בכל דור יש שורש להחזיק במצוה מיוחדת יותר משאר מצוות, עכ"ל.

אמנם בדורו של רבי אלימלך ע"ה ידעו מהי מצות הדור, אך מנין לנו לדעת מהי המצוה. נאמרו בזה כמה דרכים, ועיקרם, שצדיקי הדור הם שיודעים לומר מהי המצוה ובמה צריך לתת את כל הכוחות, כי לולי שיתקנו מצוה זו עכשיו, יצטרכו כל הדור להתגלגל שוב לתקן מצוה זו במיוחד. וכך כתב הרה"ק **בעל הדעת משה ע"ה** (בחקותי ד"ה אם בחקותי): וכיצד ידעו הדור ההוא את המעשה אשר יעשון, ואיזה מצוה המסוגלת להם. הוא על ידי הצדיק העולה תמיד לעולמות העליונים ורואה את המצוה שמאירה שם, אז הוא מזהיר ומצוה את העם להיזהר בה מאד. עוד אמרו שניתן לבחון זאת במצוה שרואה שיצרו גובר עליו בכל דרך להפילו ברשתו, אות הוא כי זו המצוה שנשלח בעבורה לעולם וממילא יתן דעתו כוחו ומרצו להצליח בשליחותו. וכיוצא בזה ניתן

לומר לגבי כל דור ודור, היכן שיש מלחמה קשה ויצר הרע גובר ומשתולל להחטיא את האדם בעבירה מסוימת, סימן זה בידי הדור כי שם יש לתת את כל כוחם ומרצם עוד יותר משאר מצוות.

מצות הדור - 'לא תביא תועבה אל ביתך'

והנה בדורנו זכינו וברוך השם יש לנו גדולי הדור שהם מנהיגים אותנו, והם שאומרים כי המצוה של הדור היא **לא תביא תועבה אל ביתך**. מה זו תועבה. ה**בעל שם טוב הקדוש** אומר על הפסוק (תהלים פא י) 'לא יהיה בך אל זר', אל תעשה את הקב"ה 'אל זר', תנהג עמו כמו חבר הנמצא איתך בכל רגע, תכין לו את המקום שיוכל לשרות בך. ובשביל זה אסור להתעסק בדברים של טומאה דברים שהם מתועבים בעיני ה', איני רוצה להזכיר שמותיהם של כל המכשירים החדשים למיניהם שכן לא כדאי לדבר על דברים שאינם טובים.

כשאדם מתעסק עם המכשירים הטמאים, או אם עיתונים לא טובים, הרי שהוא מכניס תועבה אל ביתו ויש לו לרעוד כשהוא רואה מה הפסוק אומר על זה (להלן כג טו), 'כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך' אדם עושה מצוות ומעשים טובים פועל הוא במעשיו שה' יתהלך עמנו בקרב המחנה - קירבת אלקים עצומה, אך תנאי יש לזה, והוא 'ולא יראה בך ערות דבר', כדי שחלילה וחס לא יתקיים ההמשך 'ושב מאחריך'. אדם שרואה מראות אסורים או שומע דברים לא טובים ולא צנועים - כיצד יכול אחר כך להוציא שם שמים בפיו, איך הפה שהוציא דברי נבלה יכול לגשת להתפלל עם אותו פה.

במראה ודיבור לא טובים נותר רושם

שקשה למוחקו

דוד המלך ע"ה התפלל (תהלים קיט לז) 'העבר עיני מראות שוא בדרכיך חייני', ופירש **מו"ר אבי זצוק"ל** שדוד המלך ביקש מה', העבר את עיני, תסמא לי את העיניים, ולא יראו מראות שוא, אם ח"ו אני עומד לראות איזה דבר של איסור, אנא תסמא לי את העיניים לפני כן, שלא אראה ח"ו דבר עבירה. כשחושבים על זה לב מי לא יחרד ויתמלא פחד

המשך בעמוד הבא

יאכל תבן, ונחש עפר לחמו', שיהיה שלום בעולם ואפילו החיות הטורפות יחיו בשלום עם אותם שהיו נטרפים על ידם. לפיכך יש להבין, הרי אחד הטעמים שקרבנות כשרים מן הבהמות ולא מן החיות, הוא כפי שמבואר במדרש (ויק"ר כז א) שהבהמות הם הנרדפים מפני החיות ואילו החיות רודפים, אומר הקב"ה, לא תקריבו לפני מן הרודפים אלא מן הנרדפין. אם כן לעתיד שיגור זאב עם כבש, כלומר יפסיקו אלו להיות מן הרודפים, מן הראוי שיוכלו להביא קרבן גם מן החיות. אלא מובא בשם **עדות ביהוסף** שאמנם עתה כבר אינם רודפים אך נשאר בהם רושם החטא ולכן אינם קרבים למזבח. נכוחים אנו לראות כי אפילו אלה שהיום טורפים, ואפילו שזה האפשרות שלהם להביא אוכל לפיהם, עם כל זה לעתיד לבוא ייענשו על כך, מה נענה אנו בני האדם שיש בנו את כח הבחירה בידינו ואנו מכניסים לתוכנו את הטורף הגדול הלא הוא יצרנו הרע, שאינו מחדש דברים רק בא ואוכל מן המוכן שהביא האדם על עצמו ומגביר את תאוותיו עוד ועוד.

ויש דרגה נוספת שממנה נסיק לענייננו, שבמדרש אמרו (ב"ר כ ה) כי כולם נתקנים לעתיד לבוא מלבד הנחש, וכן אמרו (שם צה ה), בוא וראה כל מה שהכה הקדוש ברוך הוא בעולם הזה מרפא אותן לעתיד לבוא וכו', ואף החיות מתרפאות, שנאמר 'זאב וטלה ירעו כאחד', הכל מתרפאים, מי שהביא מכה על הכל אינו מתרפא אלא 'ונחש עפר לחמו', למה שהוא הוריד הבריות לעפר.

ומדוע שונה הוא מכל האחרים שאינו מתרפא, כי ישנם עבירות שנשאר מהם פגם גדול כל כך שעדיין עושים פירות גם אחרי שנים רבות. וכשמדברים אנו על פגמי העוונות שהמכשירים הפסולים מציעים לאדם, נראה כי יש בהם דברים שנכנסים במוח ומשאירים בו רושם שאינו נמחק שנים על גבי שנים. ומה נענה ליום הדין בהיותנו בעלי בחירה, וניתנה בנו נשמה קדושה שנשמור עליה מכל משמר, ואדם הולך ומטמא עצמו חלילה וחס, מחריד לחשוב על כך מה יהיה עם האדם.

המשך המאמר בגליון הבא במדור זה אי"ה

ורעדה בראותו כמה הדברים הללו נוראים ואיומים. ראייה אסורה חמורה מכל דבר אחר, שכן כל עבירה ניתן לתקן עד שלא יישאר רושם, אדם גנב - הוא מחזיר את הגניבה, אדם פגע - הוא יכול לבקש ממנו מחילה. אבל אם ראה מראה לא טוב הוא בא להתפלל עמידה, המראה שראה או התמונה באים למול עיניו כל העמידה, למחוק את זה קשה מאוד, למחוק מהמוח זה דבר לא מציאותי.

היצר הרע אינו מסית על דברים חדשים לאדם

צריך לדעת כי היצר הרע לא מראה לנו דברים חדשים, כשאדם רואה דברים לא טובים היצר הרע מתגבר לנגדו ומתעתע במוח כארס. **מו"ר אבי זצוק"ל** אמר - ואין אחד שיכול לומר דברים כאלו אם לא שיש לו רוח הקודש, היצר הרע אינו מחדש דברים מעצמו, הוא לא יגיד לך יש מכשיר חדש באמריקה בטיואן או בפילנד או בכל מקום אחר שמייצרים דברים טמאים, שיש בו איזה משהו מיוחד שעושה כך וכך ויפתה אותך. זה הוא לא יעשה. דבר שלא ראית, מכשיר שלא ראית, הוא לא יכניס לך בראש. זה לא תפקידו. הוא יצר הרע רק על מה שיש לך ביד. זה יסוד גדול לדעת שהמעשים הללו מכניסים לרשותך את היצר הרע, זוהי הסיבה שאי אפשר לשכוח לעולם ועד מראות אסורים ומעשים אסורים, כי על ידם גורם שיתגבר עליו יצר הרע.

וכמעט אין תקנה כי אם ע"י תשובה חזקה מאוד, מיראה ומאהבה, ולקיים בכל כוחו 'כבולעו כך פולטו', שזו הדרך שהתורה מתקנת החטאים, כי כמו שהזעת בעבירה כך צרך שתזיע בתשובה על ידי התורה שהיא כאש כנאמר (ירמיה כג כט) 'הלא כה דברי כאש', שכמו האש גם התורה שורפת הכל, הרי זה לעומת זה עשה אלקים ורק כך יכול לתקן מה שחטא.

לעתיד לבוא ידון הקב"ה גם את חטאי החיות

הנביא ישעיה אומר (סה כה) 'זאב וטלה ירעו כאחד, ואריה כבקר

יצא לאור ע"י מכון אור לישראלים
 © כל הזכויות שמורות
 אין להעתיק או לגשת ללא אישור
 מפורש בכתב ממכון אור לישראלים
 עיצוב ועימוד: שוקי קנר